

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Identifisering av preparatet:

Handelsnavn: INK CARTRIDGE,M,700 C13T687300

UFI: P5NG-GKFS-YJ04-VDXQ

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anbefalt bruk:

Blekk for blekkutskrifter

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør.

EPSON EUROPE B.V.

Azie building, Atlas ArenA, Hoogoorddreef 5, 1101 BA Amsterdam

Zuidoost The Netherlands

Phone number: +31-20-314-5000

Kvalifisert person ansvarlig for sikkerhetsdatabladene:

chemicals@epson.eu

Dato: 21/10/2025

Revisjon: 4.0

1.4. Nødtelefonnummer

+4722 59 13 00

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Kriterier iflg. CLP-forordningen (EF) nr. 1272/2008:

Advarsel, Skin Irrit. 2, Irriterer huden.

Fare, Eye Dam. 1, Gir alvorlig øyeskade.

Uheldige fysiske og kjemiske virkninger på menneskelig helse og på miljøet:

Ingen andre farer

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer:

Fare

Faresetninger:

H315 Irriterer huden.

H318 Gir alvorlig øyeskade.

Sikkerhetssetninger:

P264 Vask hendene grundig etter håndtering.

P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm.

P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/en lege.

P332+P313 Ved hudirritasjon: Søk legehjelp.

P362+P364 Tilsølte klær må fjernes og vaskes før bruk.

Særlige bestemmelser:

Ingen

Inneholder

gamma-Butyrolactone

Spesialtiltak i henhold til vedlegg XVII av REACH og påfølgende endringer:

Ingen

2.3. Andre farer

Ingen PBT-, vPvB- eller hormonforstyrrende substanser til stede i konsentrasjoner $\geq 0,1\%$.

Andre farer:

Ingen andre farer

AVSNITT 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler

3.1. Stoffer

Nei

3.2. Stoffblandinger

Farlige stoffer i henhold til CLP-regulering og tilhørende klassifisering:

Qty	Name	Identifikasjonsnummer	Classification
50% ~ 65%	Bis(2-ethoxyethyl) ether	CAS: 112-36-7 EC: 203-963-7 REACH No.: 01-21199699 46-13	 3.2/2 Skin Irrit. 2 H315
20% ~ 25%	1-ethoxy-2-(2-methoxy ethoxy)ethane	CAS: 1002-67-1 EC: 213-690-5 REACH No.: 01-21202835 43-53	Produktet regnes ikke som farlig i overensstemmelse med Reguleringen EU 1272/2008 (CLP).
10% ~ 12.5%	gamma-Butyrolactone	CAS: 96-48-0 EC: 202-509-5 REACH No.: 01-21194718 39-21	 3.1/4/Oral Acute Tox. 4 H302 3.3/1 Eye Dam. 1 H318 3.8/3 STOT SE 3 H336

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Ved hudkontakt:

Fjern straks de tilsølete plaggene

Deler av kroppen som har, eller kun er mistenkt å ha, vært i kontakt med produktet må straks skylles med rikelige mengder rennende vann og om mulig med såpe.

TA ØYEBLIKKELIG KONTAKT MED LEGE

Vask hele kroppen grundig (dusj eller bad).

Fjern tilsølte klær umiddelbart og kast dem på en sikker måte.

Etter hudkontakt vask umiddelbart med såpe og rikelige mengder vann.

Ved øyekontakt:

Ved kontakt med øynene skyl åpne øyne med vann tilstrekkelig lenge og ta deretter straks kontakt med en øyelege.

Beskytt uskadet øye.

Ved svelging:

Oppkast må absolutt ikke fremfroses. **HENVEND DEG STRAKS TIL LEGE.**

Ved innånding:

Flytt den forulykkede ut i frisk luft, hold vedkommende varm og i hvile.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ingen

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege (vis fram bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet, om mulig).

Behandling:
Ingen

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slukningsmidler

Egnet slukkeutstyr:

Vannspray, tørrkjemisk pulver, karbondioksid eller alkoholbestandig skum.
Karbondioksid (CO₂).

Slukkemidler som ikke må brukes av sikkerhetshensyn:

Ingen spesielle

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ikke pust inn eksplosjons- eller forbrenningsgasser.

Brenning medfører stor røykutvikling.

5.3. Råd til brannmannskaper

Bruk egnet pusteutstyr.

Samle opp tilsølt slukkevann separat. Dette vannet må ikke skylles ut i sluk eller lignende.

Flytt uskadede beholdere fra umiddelbart farlig område hvis dette lar seg gjøre uten sikkerhetsrisiko.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Bruk personlig verneutstyr.

Flytt personer i sikkerhet.

Se beskyttelsestiltak under punkt 7 og 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Må ikke slippe ut i jorden/undergrunnen. Må ikke slippe ut i vann eller sluk.

Samle opp tilsølt vaskevann og kasser det på sikker måte.

Ved gasslekkasje eller utslipp til vann, jord eller sluk, ta kontakt med ansvarlige myndigheter.

Egnet material for oppsamling: absorberingsmateriale, organisk, sand

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Vask med rikelige mengder vann.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se også avsnittene 8 og 13

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Unngå kontakt med hud og øyne, innånding av damp og røyk.

Ikke bruk tomme beholdere før de er skikkelig rengjort.

Før eventuelle overføringsoperasjoner, pass på at det ikke er noen rester av inkompatible materialer i beholderne.

Se også avsnitt 8 for anbefalt beskyttelsesutstyr.

Råd om generell yrkeshygiene:

Tilsølte klær må skiftes før du går inn på områder der det finnes mat.

Det må ikke spises eller drikkes i løpet av arbeidet

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares langt fra mat, drikke og fôr.

Uforenelige stoffer:

Ingen spesiell.

Indikasjoner for lokalene:

Passe luftige lokaler

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen spesielle

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Ingen grense for eksponering på arbeidsstedet tilgjengelig

DNEL eksponeringsgrenseverdier

Bis(2-ethoxyethyl) ether - CAS: 112-36-7

Industriarbeider: 5.96 mg/m³ - Eksponering: Menneskelig innånding

Industriarbeider: 1.71 mg/kg/day - Eksponering: Menneskelig oral

Yrkesarbeider: 50.05 mg/m³ - Eksponering: Menneskelig innånding - Frekvens:

Langvarig, systemiske virkninger

Yrkesarbeider: 3.43 mg/kg/day - Eksponering: Menneskelig hud - Frekvens:

Langvarig, systemiske virkninger

PNEC eksponeringsgrenseverdier

Bis(2-ethoxyethyl) ether - CAS: 112-36-7

Mål: Ferskvann - Verdi: 0.001 mg/l

Mål: Ferskvannssedimenter - Verdi: 0.007 mg/kg

Mål: Sjøvann - Verdi: 0.0001397 mg/l

Mål: Marine sedimenter - Verdi: 0.0006778 mg/kg

Mål: Luft - Verdi: 0.000001105 03

8.2. Eksponeringskontroll

8.2.1. Egnede konstruksjonstiltak:

Sorg for god ventilasjon. Bruk drevne vegg- eller vindusmonterte vifter til å levere frisk luft - fem til ti luftendringer per time, med gjennomgående trekk.

8.2.2. Individuelle verneutstyr, for eksempel personlig verneutstyr

Beskyttelse av øynene:

Bruk øyevern, hvis det er fare for at materialet spruter under arbeid.

Beskyttelse av huden:

Bruk kjemikaliebeskyttende klær hvis det er fare for spyling av materialet under arbeid.

Beskyttelse av hendene:

Bruk kjemiske vernehansker der det er fare for hudkontakt under arbeid, f.eks. Engangs NBR (nitrilgummi) hansker 0,2 mm tykk er akseptable. Ikke overskrid brytningstid eller gjenbruk.

Åndedrettsbeskyttelse:

Bruk påkrevd personlig verneutstyr.

Termiske farer:

Ingen

8.2.3. Miljømessige utsettingskontroller:

Ingen

Egnede konstruksjonstiltak:

Ingen

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand:

Flytende

Farge:

Magenta

Lukt:

Svak

Smeltepunkt / frysepunkt:

Ingen data tilgjengelig

Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde:

Ingen data tilgjengelig

Nedre og øvre eksplosjonsgrense:

Ingen data tilgjengelig

Antennelighetspunkt:

77.9 °C

Selvantenningsstemperatur:

Ingen data tilgjengelig

Nedbrytningstemperatur:

Ingen data tilgjengelig

pH:

Ikke relevant

Kinematisk viskositet:	Ingen data tilgjengelig
Vannopløselighet:	Løselig
Damptrykk:	Ingen data tilgjengelig
Relativ damp tetthet:	Ingen data tilgjengelig
Partikkelegenskaper:	Ikke relevant

9.2. Andre opplysninger
Klebrighet/viskositet: < 5 mPa·s ved 25 °C

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

- 10.1. Reaktivitet
Stabilt under normale betingelser
- 10.2. Kjemisk stabilitet
Stabilt under normale forhold
- 10.3. Risiko for farlige reaksjoner
Ingen
- 10.4. Forhold som skal unngås
Konstant/stabilt i normale tilstander
- 10.5. Uforenlige materialer
Ingen spesiell
- 10.6. Farlige nedbrytingsprodukter
Ingen.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

- 11.1. Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008
Toksikologisk informasjon om produktet:
 - e) cellemutagenitet:
Test: Mutagenes - Arter: Salmonella Typhimurium og Escherichia coli Negativ
 - f) kreftfremkallende:
Inneholder ikke kreftfremkallende (Ref. 1)
 - g) reproduktiv toksitet:
Inneholder ikke reproduksjonstoksiske effekter og utviklings giftige stoffer (Ref. 2)
- Toksikologisk informasjon om de viktigste stoffene i produktet:
Bis(2-ethoxyethyl) ether - CAS: 112-36-7
 - a) akutt toksitet:
Test: LD50 - Eksp.måte: Gjennom munnen - Arter: Rotte = 4970 mg/kg
 - c) alvorlig øyeskade/irritasjon:
Test: Irriterende for øynene - Arter: Kanin non-irri.
- 1-ethoxy-2-(2-methoxyethoxy)ethane - CAS: 1002-67-1
 - a) akutt toksitet:
Test: LD50 - Eksp.måte: Gjennom munnen - Arter: Rotte > 2000 mg/kg
Test: LD50 - Eksp.måte: Hud - Arter: Rotte > 2000 mg/kg
 - b) hudetsing/irritasjon:
Test: Irriterende for huden - Eksp.måte: Hud - Arter: Kanin Negativ
 - c) alvorlig øyeskade/irritasjon:
Test: Irriterende for øynene - Arter: Kanin Negativ
 - e) cellemutagenitet:
Test: Mutagenes - Arter: Salmonella Typhimurium Negativ
 - g) reproduktiv toksitet:
Test: Reproduktiv giftighet - Eksp.måte: Gjennom munnen - Arter: Rotte Negativ

Hvis ikke noe annet er spesifisert, må informasjonen påkrevd i reguleringen (EU)2020/878 som er opplistet under anses som ikke anvendbar.:

- a) akutt toksitet;
- b) hudetsing/irritasjon;
- c) alvorlig øyeskade/irritasjon;
- d) puste- eller hudsensibilisering;
- e) cellemutagenitet;
- f) kreftfremkallenhet;
- g) reproduktiv toksitet;
- h) STOT - enkelt eksponering;
- i) STOT - gjentatt eksponering;
- j) innåndingsfare.

11.2. Opplysninger om andre farer

Hormonforstyrrende egenskaper:

Ingen hormonforstyrrende substanser til stede i konsentrasjoner $\geq 0,1$ %.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Brukes etter gode arbeidsmetoder, slik at spredning av produktet i miljøet unngås

Toksikologisk informasjon om produktet:

Ingen data tilgjengelig

Toksikologisk informasjon om de viktigste stoffene i produktet:

Bis(2-ethoxyethyl) ether - CAS: 112-36-7

a) Akutt giftighet i vann:

Endepunkt: LC50 - Arter: Fisk > 10000 mg/l - Varighet t: 96

Endepunkt: LC50 - Arter: Daphnia = 6600 mg/l - Varighet t: 96

1-ethoxy-2-(2-methoxyethoxy)ethane - CAS: 1002-67-1

a) Akutt giftighet i vann:

Endepunkt: EC50 - Arter: Algae > 89.5 mg/l - Varighet t: 96

Endepunkt: LC50 - Arter: Daphnia > 93.6 mg/l - Varighet t: 48

Endepunkt: LC50 - Arter: Fisk > 90.8 mg/l - Varighet t: 96

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Ingen data tilgjengelig

12.3. Bioakkumuleringsevne

Ingen data tilgjengelig

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data tilgjengelig

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

vPvB stoffer: Ingen - PBT stoffer: Ingen

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Ingen hormonforstyrrende substanser til stede i konsentrasjoner $\geq 0,1$ %.

12.7. Andre skadevirkninger

Ingen

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Gjenvinning om mulig.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.1. FN-nummer eller ID-nummer

Ufarlig produkt i henhold til transportloven.

14.2. FN-forsendelsesnavn

Ingen data tilgjengelig

14.3. Transportfareklasse(r)

Ingen data tilgjengelig

14.4. Emballasjegruppe

- Ingen data tilgjengelig
- 14.5. Miljøfarer
 - Ingen data tilgjengelig
- 14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk
 - Ingen data tilgjengelig
- 14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter
 - Ingen data tilgjengelig

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

- Dir. 98/24/EF (Risikoer knyttet til kjemikalier på arbeidsplassen)
- Dir. 2000/39/EF (Erhvervsmessige eksponeringsgrenseverdier)
- Regulering (EF) nr. 1907/2006 (REACH)
- Regulering (EF) nr. 1272/2008 (CLP)
- Regulering (EF) nr. 790/2009 (ATP 1 CLP) og (EU) nr. 758/2013
- Regulering (EU) nr. 2020/878
- Regulering (EU) nr. 286/2011 (ATP 2 CLP)
- Regulering (EU) nr. 618/2012 (ATP 3 CLP)
- Regulering (EU) nr. 487/2013 (ATP 4 CLP)
- Regulering (EU) nr. 944/2013 (ATP 5 CLP)
- Regulering (EU) nr. 605/2014 (ATP 6 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2015/1221 (ATP 7 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2016/918 (ATP 8 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2016/1179 (ATP 9 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2017/776 (ATP 10 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2018/669 (ATP 11 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2018/1480 (ATP 13 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2019/521 (ATP 12 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2020/217 (ATP 14 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2020/1182 (ATP 15 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2021/643 (ATP 16 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2021/849 (ATP 17 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2022/692 (ATP 18 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2023/1434 (ATP 19 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2023/1435 (ATP 20 CLP)
- Regulering (EU) nr. 2024/197 (ATP 21 CLP)

Restriksjoner knyttet til produktet eller stoffene det inneholder, i henhold til vedlegg XVII av Forordning (EF) 1907/2006 (REACH) og påfølgende endringer:

Restriksjoner knyttet til produktet:

- Begrensning 3
- Begrensning 40

Restriksjoner knyttet til stoffene det inneholder:

- Begrensning 2
- Begrensning 28
- Begrensning 75

Når anvendelig, referer til følgende normativer:

- Direktiv 2012/18/EU (Seveso III)
- D.P.R. 250/89 (Etikettering av rengjøringsmidler).
- Dir. 2004/42/EF (VOC-direktiv)

Bestemmelser knyttet til direktiv EU 2012/18 (Seveso III):

- Seveso III kategori i henhold til vedlegg 1, del 1
- Ingen

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen kjemisk sikkerhetsvurdering har blitt gjort for blandingen

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Tekst til setninger brukt i avsnitt 3:

H315 Irriterer huden.

H302 Farlig ved svelging.

H318 Gir alvorlig øyeskade.

H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

Fareklasse og farekategori	Kode	Beskrivelse
Acute Tox. 4	3.1/4/Oral	Akutt giftighet (ved svelging), Kategori 4
Skin Irrit. 2	3.2/2	Hudirritasjon, Kategori 2
Eye Dam. 1	3.3/1	Alvorlig øyeskade, Kategori 1
STOT SE 3	3.8/3	Giftvirkning på bestemte organer — enkelteksponering, Kategori 3

Avsnitt som er endret fra forrige revidering:

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

AVSNITT 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

AVSNITT 13: Sluttbehandling

AVSNITT 14: Transportopplysninger

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Klassifisering og framgangsmåte brukt for å finne klassifisering av blandinger i henhold til EU-reguleringen (EC) 1272/2008 [CLP]:

Klassifisering i henhold til Forordning (EF) Nr. 1272/2008	Klassifiseringsprosedyre
Skin Irrit. 2, H315	Beregningsmetode
Eye Dam. 1, H318	Beregningsmetode

Dette dokumentet er utarbeidet av en kompetent person som har fått egnet opplæring.

Bibliografiske hovedkilder:

ECDIN – Data- og informasjonsnettverk for miljøkjemikalier – felles forskningsenter,

Kommisjonen for Det europeiske fellesskap

SAX – FARLIGE EGENSKAPER AV INDUSTRIELLE MATERIALER – 8. utgave – Van

Nostrand, Reinold

Ref. 1 ·IARC Monographs on the Evaluation Carcinogenic Risks to Humans (IARC: International Agency for Research on Cancer)

·Journal of Occupational Health (JOH) (Japan Society of Occupational Health (JSOH))

·TLVs and BEIs (ACGIH: American Conference of Governmental Industrial Hygienists)

·IRIS Carcinogenic Assessment (IRIS: Integrated Risk Information System of US EPA)

·National Toxicology Program (NTP) Report on Carcinogens (USA)

- Vedlegg VI til FORORDNING (EF) nr 1272/2008 fra Europaparlamentet og Rådet av 16 desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EEC og 1999/45/EC, og om endring av forordning (EF) nr 1907/2006
- MAK und BAT Werte Liste (DFG: German Research Foundation)
- TRGS 905, Verzeichnis krebserzeugender, keimzell mutagener oder reproduktionstoxischer Stoffe (AGS: Committee on Hazardous Substances, Germany)
- Ref. 2 ·Vedlegg VI til FORORDNING (EF) nr 1272/2008 fra Europaparlamentet og Rådet av 16 desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EEC og 1999/45/EC, og om endring av forordning (EF) nr 1907/2006
- TRGS 905, Verzeichnis krebserzeugender, keimzell mutagener oder reproduktionstoxischer Stoffe (AGS: Committee on Hazardous Substances, Germany)

Informasjonen som er å finne der er basert på vår kunnskap ifølge ovennevnte informasjon.. De refererer kun til oppgitt produkt og gir ikke kvalitetsgarantier.
Brukeren må forsikre seg om at informasjonen er egnet og komplett avhengig av bruksområde.
Dette sikkerhetsdatabladet erstatter alle foregående utgivelse.

ADR:	Europeisk avtale om transport av farlig gods på vei.
ATE:	Beregnet akutt toksisitet
ATEmix:	Anslått verdi for akutt giftighet (Blandinger)
CAS:	Chemical Abstracts Service (avdeling av American Chemical Society).
CLP:	Klassifisering, merking, emballering.
DNEL:	Beregnet nivå uten virkning
EINECS:	Europeisk fortegnelse over eksisterende kjemiske stoffer.
GefStoffVO:	Forordning om farlige stoffer, Tyskland.
GHS:	Felles internasjonalt system for klassifisering og merking av kjemikalier.
IATA:	International Air Transport Association.
IATA-DGR:	Farlig gods-regulering fra "International Air Transport Association" (IATA).
ICAO:	International Civil Aviation Organization.
ICAO-TI:	Tekniske instruksjoner fra "International Civil Aviation Organization" (ICAO).
IMDG:	International Maritime Code for farlig gods, forskrifter om transport av farlig gods til sjøs.
INCI:	Internasjonal nomenklatur for kosmetiske ingredienser.
KSt:	Eksplisjonskoeffisient.
LC50:	Dødelig konsentrasjon, for 50 prosent av test population.
LD50:	Dødelig dose dose, for 50 prosent av test population.
PNEC:	Beregnet konsentrasjon uten virkning.
RID:	Regulering angående internasjonal transport av farlig gods med jernbane.
STEL:	Kortsiktig eksponeringsgrense.
STOT:	Giftighet for spesifikt målorgan.
TLV:	Terskelgrenseverdi.
TWA:	Time-vektet gjennomsnitt
WGK:	Tysk vannfareklasse